

**ПРОГРАМА ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
СПЕЦИАЛНОСТ „ИКОНОМИКА И ПРАВО“
ОКС „МАГИСТЪР“**

**Програмата за държавен изпит е утвърдена с Протокол №6/25.06.2019 г.
на Факултетния съвет на Стопанския факултет**

1. Понятие за икономическа ефективност. Икономика на благосъстоянието, морал и закон.
2. Икономическа теория на собствеността. Класификация на видовете собственост. Субективни права, право на собственост и ограничени вещни права. Частни права на собственост. Трагедията на общата собственост.
3. Публична собственост. Основание и проблеми на публичното право на собственост.
4. Стратегическо поведение. Теория на игрите.
5. Външни ефекти: представяне и външни ефекти в правото. Теорема на Коуз. Трансакционни разходи.
6. Разбиране за риск и неопределеност. Теория на решенията. Поведенческа теория на решенията. Теория на перспективите.
7. Отговорност на продавача. Договори. Смыслът на неустойките.
8. Икономически подход към обезщетенията за вреди.
9. Икономика на престъпленията и наказанията. Цената на контрола над престъпността. Парадоксът на ефективното наказание. Търсене на ренти.
10. Финансови инструменти – икономическа същност, емитиране, основни видове.
11. Финансови пазари и институции. Инфраструктура на финансовите пазари.
12. Риск и възвръщаемост на финансовите инструменти.
13. Стойност на парите във времето и оценка на стойността на финансови активи.
14. Финансов мениджмънт. Решение за финансиране – оптимизиране на капиталовата структура.
15. Правна и институционална рамка на капиталовия пазар в България. Закони и подзаконови нормативни актове. Надзорна дейност и групи поднадзорни лица.
16. Комисия за финансов надзор. Структура. Процес на взимане на решения.
17. Стратегия за развитие на капиталовия пазар. Европейски капиталов пазар. Съюз на капиталовите пазари.
18. Правни аспекти и процедури на емитирането на акции и облигации.

19. Процес на отчитане на поднадзорните лица. Дистанционни проверки и проверки на място. Риск-базиран подход. Правоприлагане. Принудителни административни мерки, наказателни постановления.
20. Владение и държане. Придобивна давност.
21. Подходи за реструктуриране на отношенията на собственост – създаване на смесени форми на стопанска дейност с участие на държавата и държавните предприятия със средствата на Търговския закон. Държавна корпоративна собственост. Преобразуване на държавните предприятия в търговски дружества. Вещноправен ефект.
22. Преобразуване чрез прехвърляне на имущество върху едноличния собственик.
23. Особености при преобразуването на публични дружества.
24. Приватизацията – радикален подход за реструктуриране на отношенията на собственост. Обекти и субекти на приватизационния процес. Правни анализи – съдържание. Правен режим на оценителската дейност.
25. Счетоводно отчитане на реализацията на продукцията, стоки и услуги. Формиране и отчитане на финансовия резултат.
26. Същност, съдържание, роля и значение на периодичните счетоводни отчети. Годишен финансов отчет. Финансови отчети на новосъздадено предприятие. Особености на финансовите отчети при прекратяване на дейността на дружество.
27. Извличане на информация от счетоводния баланс и отчета за приходите и разходите. Отчет за паричните потоци.
28. Съвършена и несъвършена конкуренция. Решения на производителите при съвършена конкуренция. Определяне на цените и производството.
29. Хоризонтални ограничения на конкуренцията – картели, олигополи, съвместни предприятия и други кооперативни дейности.
30. Монополизиране и доминантно поведение. Хищническо поведение и хищническо ценообразуване.
31. Вертикални ограничения, поставени между доставчици и потребители – поддържане на еднаква цена на дребно, териториални рестрикции, ексклузивно представителство.
32. Предотвратяване и коригиране на антиконкурентно поведение – случаите със споразумения между компании, с които се ограничава конкуренцията (картели или други нелоялни практики).
33. Европейско и национална правна рамка на конкуренцията. Върховенство и директен ефект на правото на ЕС (ДФЕС, Регламент 1/2003, Регламент 139/2004, Закон за защита на конкуренцията). Институционална рамка: Европейска комисия; Съд на Европейския съюз; Национални органи по конкуренция (НОК). Механизъм за сътрудничество при приложението на правото на ЕС.
34. Забранени споразумения, решения и съгласувани практики – Обща забрана и адресати (предприятия, сдружения на предприятия). Разграничения между

споразумение, решение и съгласувана практика. Хоризонтални споразумения, вертикални споразумения, картели. Ограничения на конкуренцията по цел или резултат. Незначителен ефект. Освобождаване от забраната.

35. Злоупотреба с монополно и господстващо положение. Обща забрана. Съответен пазар (продуктов и географски). Бариери за навлизане на съответния пазар. Видове злоупотреби. Неприложимост на забраната. Специални състави на злоупотреба.
36. Правна и институционална рамка на държавните помощи. Система и структура на държавната помощ. Отговорности на Европейската комисия, държавите членки и бенефициерите на помощта.
37. Държавна помощ – концепция и принципи. Видове държавни помощи. Оценка за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи прилагане на режима на държавните помощи, включително и в областта на работата по проекти съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове.
38. Основи на банковото управление. Пасиви и активи на банките.
39. Особености на съвкупния резултат от действието на банките: банкова система.
40. Ролята на банковата система за паричната маса и паричната политика.
41. Банковата система, финансовите кризи, обществения интерес и обосновката на нуждата от регулация.
42. Напрежението между действителност и регулация в банковата система от гледна точка на дългосрочното икономическо развитие.
43. Публичноправен режим на субектите на банковото право: централна банка – правен режим.
44. Публичноправен режим на субектите на банковото право: търговски банки, финансови и платежни институции.
45. Публичноправен режим субектите на банковото право: Кредитиране, инвестиции и депозити.
46. Обща характеристика и система на данъчното право на ЕС. Международно данъчно право.
47. Правото на Европейския съюз и преките данъци на държавите членки. Преките данъци на държавите членки и основните свободи.
48. Данъчни задължения. Изпълнение. Доброволно изпълнение. Принудително изпълнение на данъчните задължения. Защита срещу принудително изпълнение.
49. Данъчен контрол. Ревизии и проверки. Ревизионни актове. Обща характеристика. Условия за действителност. Обжалване на ревизионните актове.
50. Основни принципи и добри практики водещи към добро корпоративно управление. Модели за управление на КСО процесите в организацията.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Боева, Б. (2014), Мениджмънт в условията на интернационализация и глобализация (Глобален мениджмънт), ИК - УНСС, София

2. Генов, Г, Г. Тодоров и Ф. Филипова (2010), Теория на счетоводството, Издателска къща „СТЕНО“, Варна
3. Димитрова, Е. (2011), Сравнителноправни аспекти на облагането с ДДС, Изд. Просвета, София
4. Дурин, Ст. и Д. Дурина (2011), Счетоводство на предприятието, Изд. ФорКом, София
5. Пенев, С. (2011), Правото на ЕС и преките данъци на държавите членки, Изд. Сиби, София
6. Калайджиев, А. (2005), Преобразуване на търговски дружества, Изд. Труд и право, София
7. Касабова, К. (2002), Акции и способи за прехвърляне, Изд. Софи-Р, София
8. Петранов, С. (2015), Инвестиции. Теория и практика на финансовите инструменти и пазари, Второ издание, Изд. Класика и стил, София
9. Попов, Т. (2013), Преструктуриране на собствеността, УИ "Св. Климент Охридски", София
10. Седларски, Т. (2013), Нова институционална икономика, УИ "Св. Климент Охридски", София

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Butler, H. N., Drahozal, C. R., Shephard J. (2014), Economic Analysis for Lawyers, Carolina Academic Press, Durham, North Carolina
2. Cooter, R., Ulen, T. (2016), Law and Economics, 6th edition, Berkeley Law Books. 2: <http://scholarship.law.berkeley.edu/books/2>
3. Mathijssen, P.S.R.F. (2010), A guide to European Union Law: as amended by the Treaty of Lisbon, Sweet&Maxwell

м. юни 2019 г.

Катедра „Икономика“